

รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

ร่างพระราชบัญญัติ.....ระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม.....
(ฉบับที่.....) พ.ศ.....

กฎหมายใหม่ แก้ไข/ปรับปรุง ยกเลิก

หน่วยงานของรัฐผู้เสนอร่างกฎหมาย.....กรมวิทยาศาสตร์บริการ.....
.....กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม.....

ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศ

- สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติในเรื่อง การสร้างความสามารถในการแข่งขัน และการปรับสมดุล และพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ
- สอดคล้องกับแผนปฏิรูปประเทศในเรื่อง ด้านเศรษฐกิจ และ ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน

ส่วนที่ ๑

เหตุผลความจำเป็นที่ต้องตรากฎหมายและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

๑. สภาพปัญหา สาเหตุของปัญหา และผลกระทบของปัญหา

๑.๑ ปัญหาคืออะไร สาเหตุของปัญหาคืออะไร และผลกระทบของปัญหาคืออะไร

มาตรา ๓๘ แห่ง พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ ให้ดำเนินการตราพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันวิทยาศาสตร์ บริการตามกฎหมายว่าด้วยองค์การมหาชนให้แล้วเสร็จภายในสามปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และเมื่อพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวมีผลใช้บังคับให้ยุบเลิกกรมวิทยาศาสตร์บริการ เป็นการจัดตั้งหน่วยงานขึ้นใหม่เพื่อรับโอนภารกิจทั้งหมดของกรมวิทยาศาสตร์บริการ ซึ่งรวมไปถึงการกำกับ ดูแล ส่งเสริม วิจัยพัฒนาทาง วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และเป็นสถานปฏิบัติการกลางทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของประเทศ ที่มีหน้าที่และอำนาจในการควบคุมและตรวจสอบการวัดของห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์ในประเทศให้มี มาตรฐานเป็นที่ยอมรับในระดับสากล ส่งเสริม พัฒนาและขึ้นำกระบวนการทางวิชาการให้เกิดมาตรฐานใหม่ ของสินค้าและนวัตกรรมที่สอดคล้องกับบริบทของสังคมและสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนไปที่ยังไม่สามารถถ่ายโอน ให้ภาคเอกชนดำเนินการได้ ซึ่งภารกิจที่กรมวิทยาศาสตร์บริการดำเนินการอยู่ในปัจจุบันดังกล่าวเป็นส่วน สำคัญของระบบโครงสร้างพื้นฐานทางคุณภาพของประเทศที่สำคัญและจำเป็นต่อการสร้างขีดความสามารถใน

การแข่งขันของภาคการผลิตและบริการให้ได้ตามมาตรฐานระดับสากล และก้าวไปสู่ตลาดสินค้าคุณภาพ (Premium Market) ตลอดจนการเพิ่มมูลค่าของตราสัญลักษณ์ “Made in Thailand” ซึ่งองค์กรภาครัฐและเอกชนต้องทำงานด้วยกันเพื่อควบคุมคุณภาพอย่างเป็นระบบ และมีนโยบาย กฎหมาย ระเบียบข้อบังคับและวิธีปฏิบัติให้การดำเนินงานเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

อย่างไรก็ดี ระบบโครงสร้างพื้นฐานทางคุณภาพของประเทศไทย ยังเป็นระบบที่ประกอบไปด้วยหน่วยงานหลายหน่วยงานที่ยังไม่สามารถบูรณาการเชื่อมโยงกันได้อย่างสมบูรณ์ ทำให้เป็นระบบที่ยังไม่เข้มแข็ง ส่งผลให้ประเทศขาดความสามารถในการแข่งขัน โดยเฉพาะในกระบวนการทางห้องปฏิบัติการ ที่เป็นรากฐานที่สำคัญต่อการผลิตสินค้าและบริการที่มีคุณภาพ แข่งขันได้ในเวทีการค้าโลก และยังไม่มียุทธศาสตร์ที่เหมาะสมที่จะเอื้อให้เกิดการสร้างนวัตกรรมและนำนวัตกรรมเข้าสู่ตลาดได้จนเป็นที่ยอมรับในสังคม เกิดความเชื่อมั่นในการบริโภคผลิตภัณฑ์นวัตกรรมจนสามารถนำไปสู่การผลิตในเชิงพาณิชย์ได้

ในการประชุม คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ครั้งที่ ๒/๒๕๖๔ วันจันทร์ที่ ๘ มีนาคม ๒๕๖๔ คณะกรรมการมีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะว่าควรปฏิรูประบบโครงสร้างพื้นฐานทางคุณภาพของประเทศไทย ในเชิงโครงสร้าง กฎหมายและกลไกการบริหารจัดการ เพื่อลดความทับซ้อนและเกิดการบูรณาการระหว่างหน่วยงานที่รับผิดชอบตลอดจนสามารถเชื่อมโยงกับภาคเอกชนได้ ซึ่งหากยังไม่มีกรอบแบบรูปแบบของหน่วยงานในระบบที่มีอยู่ในปัจจุบัน แต่มีการตรากฎหมายที่เกี่ยวข้องหรือเสนอจัดตั้งหน่วยงานใหม่ จะทำให้เกิดความซ้ำซ้อนของกฎหมายเพิ่มขึ้นและไม่สามารถแก้ปัญหาของหน่วยงานที่มีในระบบเดิมได้ การตราพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันวิทยาศาสตร์บริการ ตามกฎหมายว่าด้วยองค์การมหาชน ตามมาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ จึงไม่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพและความคุ้มค่าของหน่วยงานระบบโครงสร้างพื้นฐานทางคุณภาพที่มีอยู่ในปัจจุบันได้ และอาจจะเกิดช่องว่างในการกำกับดูแลหน่วยงานในระบบโครงสร้างพื้นฐานทางคุณภาพ โดยเฉพาะความน่าเชื่อถือในการวัดของห้องปฏิบัติการในภาคเอกชน ที่ยังจำเป็นต้องมีการควบคุมและตรวจสอบเพื่อให้มีคุณภาพเป็นไปตามมาตรฐานเป็นที่ยอมรับในระดับสากลได้ จึงจำเป็นต้องแก้ไขพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ เพื่อยกเลิกมาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ เพื่อให้กรมวิทยาศาสตร์บริการ ยังคงเป็นส่วนราชการที่มีหน้าที่และอำนาจตาม มาตรา ๘(๓) และมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เพื่อเปิดโอกาสให้มีการพิจารณาปฏิรูประบบโครงสร้างพื้นฐานทางคุณภาพของประเทศไทย ในเชิงโครงสร้าง กฎหมายและกลไกการบริหารจัดการ ก่อนการเสนอจัดตั้งหน่วยงานใหม่

๑.๒ เหตุใดรัฐจึงควรแทรกแซงในเรื่องนี้

เนื่องจาก ปัญหาดังกล่าวต้องมีการแก้ไขกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวง การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เพื่ออนุรักษ์ให้เป็นไปตามความเห็นและข้อเสนอแนะของ คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ซึ่งจะส่งผลดีต่อการปฏิรูป ระบบโครงสร้างพื้นฐานทางคุณภาพของประเทศต่อไป

๒. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการแทรกแซง

วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการแทรกแซงคืออะไร

เพื่อเปิดโอกาสให้มีการปฏิรูประบบโครงสร้างพื้นฐานทางคุณภาพของประเทศ ในเชิงโครงสร้าง กฎหมายและกลไกการบริหารจัดการ เพื่อลดความทับซ้อนและเกิดการบูรณาการระหว่างหน่วยงานที่ รับผิดชอบตลอดจนสามารถเชื่อมโยงกับภาคเอกชนได้ ก่อนที่จะมีการเสนอกฎหมายจัดตั้งหน่วยงานในระบบ โครงสร้างพื้นฐานทางคุณภาพของประเทศ ขึ้นมาใหม่ โดยมีเป้าหมายให้ยังคงมีกรมวิทยาศาสตร์บริการ เป็น ส่วนราชการในสังกัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ที่เป็นหน่วยงานในระบบ โครงสร้างพื้นฐานทางคุณภาพของประเทศ สำหรับการให้บริการแก่ภาคการผลิตและอุตสาหกรรม ในระหว่าง ที่มีการปฏิรูประบบโครงสร้างพื้นฐานทางคุณภาพของประเทศ ทั้งในเชิงโครงสร้าง กฎหมายและกลไกการ บริหารจัดการ

๓. การแก้ปัญหาในปัจจุบัน

๓.๑ วิธีการแก้ปัญหาที่ดำเนินการอยู่ในปัจจุบันคืออะไร

ไม่มี

๓.๒ ต่างประเทศแก้ปัญหานี้อย่างไร (ถ้ามี) และการดำเนินการดังกล่าวเหมาะสมกับสังคมไทยหรือไม่ อย่างไร

ไม่มี

๔. การรับฟังความคิดเห็น

- ได้รับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องแล้ว
- ได้นำผลการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการวิเคราะห์ผลกระทบแล้ว

๕. ความสัมพันธ์หรือความใกล้เคียงกับกฎหมายอื่น

ร่างกฎหมายนี้มีความสัมพันธ์หรือใกล้เคียงกับกฎหมายอื่นหรือไม่ อย่างไร

ไม่มี

๖. ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

๖.๑ กฎหมายนี้จำกัดสิทธิหรือเสรีภาพ หรือก่อให้เกิดหน้าที่หรือภาระอะไรแก่ใครบ้าง

การแก้ไขกฎหมายในครั้งนี้ ไม่ก่อให้เกิดการจำกัดสิทธิเสรีภาพ แก่ประชาชนทั่วไป และไม่ก่อให้เกิดหน้าที่หรือภาระใดเพิ่มเติมจากที่หน่วยงานที่มีอยู่แล้วในปัจจุบัน

๖.๒ มีมาตรการป้องกัน แก้ไข คัดกรองหรือเยียวยาให้แก่ผู้ได้รับผลกระทบตาม ๖.๑ อย่างไร
ไม่มีผู้ได้รับผลกระทบตาม ๖.๑

๖.๒ กฎหมายนี้จะก่อให้เกิดประโยชน์แก่ประเทศ สังคม หรือประชาชนอย่างไร

การแก้ไขกฎหมายในครั้งนี้ จะทำให้เกิดความชัดเจนในระหว่างที่มีการปฏิรูประบบโครงสร้างพื้นฐานทางคุณภาพของประเทศ ในแง่ของหน้าที่และอำนาจของกรมวิทยาศาสตร์บริการ ที่เป็นหน่วยงานหลักในการให้บริการด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของประเทศ ในด้านการทดสอบ สอบเทียบ สินค้า วัสดุดิบ และผลิตภัณฑ์ ให้เป็นมีคุณภาพและมาตรฐาน และเป็นสถานปฏิบัติการอ้างอิงให้กับภาคการผลิต ภาคอุตสาหกรรม และการค้า และการดำเนินกิจกรรมทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับระบบโครงสร้างพื้นฐานทางคุณภาพของประเทศ ได้แก่ การรับรองระบบงานห้องปฏิบัติการ การพัฒนาศักยภาพหน่วยตรวจสอบและรับรอง การพัฒนากำลังคนด้านห้องปฏิบัติการวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และการเป็นแหล่งสารสนเทศอ้างอิงด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของประเทศ ที่เป็นบริการพื้นฐานสำคัญและจำเป็นในการพัฒนาคุณภาพสินค้าและบริการให้ได้มาตรฐาน และนำไปสู่การขับเคลื่อนนวัตกรรมไปสู่เชิงพาณิชย์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในตลาดสากล ในระหว่างที่มีการปฏิรูประบบโครงสร้างพื้นฐานทางคุณภาพของประเทศ ทั้งในเชิงโครงสร้าง กฎหมายและกลไกการบริหารจัดการ

๗. ความพร้อมและต้นทุนของรัฐในการปฏิบัติตามและบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย

๗.๑ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ

กรมวิทยาศาสตร์บริการ

๗.๒ มีแนวทางและระยะเวลาเตรียมการในการปฏิบัติตามหรือบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายอย่างไร และมีการนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่ออำนวยความสะดวกหรือลดขั้นตอนและค่าใช้จ่ายในการดำเนินการหรือไม่

การแก้ไขกฎหมายในครั้งนี้ไม่มีผลกระทบต่อการทำงานของกรมวิทยาศาสตร์บริการ และในปัจจุบัน กรมวิทยาศาสตร์บริการได้นำระบบเทคโนโลยีดิจิทัล มาใช้ในการบริหารจัดการและพัฒนากระบวนการให้กับประชาชนสามารถเข้าถึงงานบริการได้โดยสะดวก และลดขั้นตอนในการดำเนินงานอยู่แล้ว

๗.๓ มีแนวทางและระยะเวลาในการสร้างความเข้าใจแก่ประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามและการบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายอย่างไร

มีแผนงานในการประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาท หน้าที่และอำนาจ และภารกิจ ของกรมวิทยาศาสตร์บริการ ตามการแก้ไขกฎหมายในครั้งนี้ ผ่านทางระบบเครือข่ายสารสนเทศ ของกรมวิทยาศาสตร์บริการ และการประชาสัมพันธ์ผ่าน Social Media ของกรมวิทยาศาสตร์บริการ

๗.๔ ต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายที่คาดว่าจะต้องใช้ในการปฏิบัติตามและบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย

การแก้ไขกฎหมายในครั้งนี้ ไม่กระทบต่อต้นทุนค่าใช้จ่ายที่ต้องใช้ในการปฏิบัติตามและบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย โดยไม่ได้สร้างกรอบอัตรากำลังเพิ่มหรือต้องมีการปรับโครงสร้างองค์กรเพิ่มเติมแต่อย่างใด

๘. ผลกระทบโดยรวมที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

๘.๑ ผลกระทบต่อเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อมหรือสุขภาวะ

การแก้ไขกฎหมายในครั้งนี้ จะเปิดโอกาสให้มีการปฏิรูประบบโครงสร้างพื้นฐานทางคุณภาพของประเทศไทยทั้งในเชิงโครงสร้าง กฎหมาย และกลไกการบริหารจัดการ เพื่อลดความทับซ้อนหรือการทำงานที่เป็นลักษณะ Silo ส่งเสริมให้มีการบูรณาการระหว่างหน่วยงานอย่างมีประสิทธิภาพ ที่จะส่งผลโดยตรงในการลดต้นทุนการให้บริการด้านโครงสร้างพื้นฐานทางคุณภาพโดยหน่วยงานของรัฐ และลดภาระด้านการติดต่อประสานงาน และค้นหาบริการที่เกี่ยวข้องจากผู้ประกอบการ ภาคอุตสาหกรรม และ ภาคธุรกิจ สร้างขีดความสามารถในการแข่งขันและการพัฒนานวัตกรรมของภาคการผลิตและบริการให้ก้าวสู่ตลาดสินค้าคุณภาพ (Premium Market) เพิ่มมูลค่าของตราสัญลักษณ์ “Made in Thailand” ให้กับสินค้าของประเทศไทยสู่ตลาดสากล

๘.๒ ผลกระทบอื่นที่สำคัญ

ไม่มี

ส่วนที่ ๒

เหตุผลความจำเป็นในการใช้ระบบอนุญาต ระบบคณะกรรมการ
การกำหนดโทษทางอาญา และการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีดุลพินิจ

๙. เหตุผลความจำเป็นในการใช้อำนาจ

ไม่มี

๑๐. เหตุผลความจำเป็นในการใช้ระบบคณะกรรมการ

ไม่มี

๑๑. เหตุผลความจำเป็นในการกำหนดโทษทางอาญา

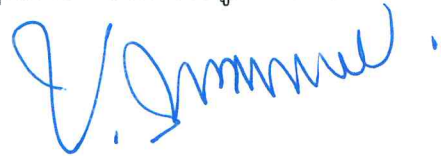
ไม่มี

๑๒. เหตุผลความจำเป็นในการกำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีดุลพินิจในการออกคำสั่งทางปกครองหรือ
ดำเนินกิจกรรมทางปกครอง

ไม่มี

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าข้อมูลที่ปรากฏในรายงานนี้เป็นข้อมูลที่ได้มาจากการ
ตรวจสอบและวิเคราะห์อย่างถี่ถ้วนแล้ว

ลงชื่อ

(นายปฐม สวรรค์ปัญญาเลิศ)

อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์บริการ

วันที่ ๕ เมษายน ๒๕๖๕

หน่วยงานผู้รับผิดชอบ กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร กรมวิทยาศาสตร์บริการ

เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ นายเดช บัวคลี

โทร ๐ ๒๒๐๑ ๗๔๔๘

อีเมล psd@dss.go.th